

VISIE PO-RAAD

Integrale samenwerking met
kinderopvang en andere partners

5 JUNI 2023

www.poraad.nl

PO RAAD

Inleiding

De PO-Raad werkt met haar leden aan goed onderwijs voor alle kinderen. We zien het als onze opdracht om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren en kanselijkheid te bevorderen. De meeste kinderen gaan vanaf 4 jaar naar school en vanaf 5 jaar zijn ze leerplichtig. Maar kinderen maken juist in de periode van 0 tot 4 jaar een enorme ontwikkeling door.

Vanaf 4 jaar brengen kinderen een groot deel van de dag op school door, waar zij spelen, leren, vallen en opstaan. Maar ook thuis, in hun vrije tijd en bij verenigingen leren en ontwikkelen zij zich. De jongste levensjaren, de schoolperiode en de momenten thuis of buitenschools zijn niet los van elkaar te zien en moeten volgens de PO-Raad daarom in een doorgaande, ononderbroken lijn worden vormgegeven.

Het is de taak van de school om leerlingen te helpen zich optimaal te ontwikkelen. Deze opdracht kan het onderwijs niet

alleen uitvoeren. Veel leden van de PO-Raad werken daarom samen met hun kinderopvangpartners en met andere partijen. De lokale context en de intensiteit van de samenwerking wisselt; van een intensieve en soepele samenwerking binnen één gebouw en met één team tot een moeizame samenwerking met verschillende visies en belangen. Het wordt echter steeds duidelijker dat onderwijs, kinderopvang, jeugdhulp en jeugd(gezondheids)zorg elkaar nodig hebben. De coronapandemie heeft dat nog eens benadrukt.

Veel praktijkvoorbeelden laten de voordelen van samenwerking zien. Ook een aantal recente adviezen, rapporten en ontwikkelingen wijzen in de richting van meer samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang (zie bijlage 1).

Maatschappelijke context

Met het huidige coalitieakkoord bevinden we ons op een kantelpunt: de foutgevoelige en complexe kinderopvangtoeslag wordt vanaf 2027 afgeschaft. Dit is een belangrijke stap vooruit. Maar een aantal mechanismen staat de toegankelijkheid van de kinderopvang in de weg. Zowel bij de dagopvang als de voorschoolse en naschoolse opvang. Om kansengelijkheid écht te bevorderen en ontwikkeling van kinderen te stimuleren, is prijsregulering bij het verhogen van de kinderopvangtoeslag naar 96% en later 100% en het loslaten van de arbeidseis absoluut noodzakelijk.

Samenwerking tussen kinderopvang en onderwijs is een belangrijk onderdeel van de strategische agenda van de PO-Raad; primair in het kader van kansengelijkheid en inclusie maar ook gezien de arbeidsmarktontwikkelingen in beide sectoren. Samenwerking begint met een gedeelde visie. Deze visie vormt het fundament onder de (lobby)activiteiten die we op dit thema ondernemen, zowel individueel vanuit de PO-Raad als

gezaamenlijk met de Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang (BMK) en andere partners. Dit versterkt onze positie richting leden, ministeries en andere partners.

Bouwstenen

Onze visie op samenwerking met de kinderopvang komt niet uit het niets. Bouwstenen voor de visie zijn de volgende documenten die eerder zijn verschenen.

- Het Platform de Toekomst van Arbeid (2020);
- De Pleitnotitie Toegangsrecht 0-4 jaar (2020);
- De BMK-visie op Integrale samenwerking kinderopvang en primair onderwijs (2021);
- De Strategische Agenda van de PO-Raad voor de periode 2022-2026.

Visie

De PO-Raad vindt het van essentieel belang dat het primair onderwijs op een gelijkwaardige manier samenwerkt met de kinderopvangsector aan kansengelijkheid en optimale ontwikkelingskansen voor kinderen. Centraal in deze samenwerking staat een aanbod van hoge kwaliteit dat toegankelijk is voor alle kinderen van nul tot twintig jaar. Waar mogelijk en gewenst in één gebouw, met doorlopende ontwikkellijnen en met aandacht voor brede talentontwikkeling en kind nabij zorg. De rijke schooldag is hier een voorbeeld van. De wijze van samenwerking moet passen bij de lokale context, waarbij

zoveel mogelijk verbinding wordt gezocht met de jeugdhulp, jeugd(gezondheids)zorg en welzijn.

De ambitie van de PO-Raad is dat de sectoren uiteindelijk naadloos op elkaar aansluiten. Pedagogische professionals, zorgprofessionals en onderwijsprofessionals werken intensief samen vanuit een gedeelde visie, met kennis en vaardigheden vanuit hun verschillende disciplines. Om dit mogelijk te maken pleit de PO-Raad voor aangepaste en vereenvoudigde wet- en regelgeving binnen de funderende fase.

Bijlage 1: relevante landelijke ontwikkelingen en adviezen

- **Scenariostudie Vormgeving Kindvoorzieningen**, december 2020. Deze studie van het kabinet is input voor een nieuw kabinet¹. De studie schetst vier scenario's:
 - 1) 'optimalisatie van het huidige stelsel';
 - 2) 'eenvoudigere en betaalbare voorzieningen voor werkende ouders (waaronder rechtstreekse financiering en een inkomensafhankelijke ouderbijdrage);
 - 3) 'kindvoorzieningen voor alle gezinnen (met gratis aanbod voor alle kinderen van 4 dagen (0-4 jaar) en 4 dagdelen (4-13 jaar), één hoog kwaliteitsniveau, rechtstreekse financiering, 5 gelijke schooldagen en een vaste uurprijs);
 - 4) 'richting een integrale voorziening' (net als scenario 3 maar dan voor 5 dagen / dagdelen en met het wettelijk mogelijk maken van integratie PO en KO , inclusief winstverbod).
- **SER-advies: Een kansrijke start voor alle kinderen**, juni 2021. De SER (kroonleden, werknemers én werkgevers) pleit -unaniem- voor twee dagen kinderopvang voor alle kinderen: eerst voor 0-4 jaar (22 uur per week), dan een stappenplan 4-13 jaar. En verder het versterken van de samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang en een betaalbaar en transparant financieringssysteem. Opmerkelijk in de analyse van de SER: de erkenning van de rol van de bso: brede talentontwikkeling en kansengelijkheid.
- **SER- Advies: Gelijke kansen in het onderwijs. Structureel investeren in kansengelijkheid voor iedereen**, juni 2021. Een advies over en voor het onderwijs, waarin de conclusies uit *Een kansrijke start* zijn overgenomen.

¹ Het nieuwe kabinet heeft in het Coalitieakkoord van december 2021 gekozen voor scenario 2 uit het SVK eindrapport, door een inkomensafhankelijke bijdrage voor alle werkende ouders beschikbaar te stellen vanaf 2025. De hierop volgende stap is het derde scenario uit het SVK-rapport: 'kindvoorzieningen voor alle gezinnen'.